

PREGA I CINE

Una Ment Meravellosa

Una ment meravellosa és una pel·lícula dramàtica dirigida per Ron Howard i protagonitzada per Russell Crowe. Tracta de la vida del matemàtic John Forbes Nash.

Gaudeix de la pel·lícula i després pots seguir llegint.

⇒ Per què s'ha escollit aquesta pel·lícula?

El tema central de la pel·lícula té a veure amb l'acceptació de la diferència i la lluita per superar obstacles, tant en solitari com en parella.

Què ressona de cristià a *Una ment meravellosa*?

⇒ Argument

John Forbes Nash és un brillant matemàtic que té una personalitat excèntrica i enfocada a superar-se a sí mateix. D'altra banda té problemes d'inseguretat i socialització. Durant la pel·lícula descobreix alguns genials principis matemàtics, troba l'amor de la seva vida i comença a treballar pel misteriós Parcher, un agent secret que necessita de la intel·ligència de Nash per aturar una conspiració. Però ben aviat succeirà quelcom inesperat que donarà un gir de 180 graus a la vida del matemàtic i de tots els que l'envolten.

PREGA i... Una Ment Meravellosa

[Al principi de la pel·lícula en John busca el tema de la seva tesi, demostrant la seva ineptitud social quan es relaciona amb els seus companys. El que desitja és trobar una idea brillant i original per fer ombra a tots els altres. Només el seu amic i company d'habitació, en Charles, el comprèn i a la vegada l'instiga per esforçar-se a millorar. Quan en John li diu que vol ser el millor, ell li respon: vols reconeixement].

- **«El temptador se li acostà i li digué:
—Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans.
Però ell li va respondre:
—L'Esclusura diu: L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.»**
(Mt 4, 3-4)

Tots tenim una història personal i una manera de ser que ens predispesa a certs comportaments, alguns millors i d'altres pitjors. En John té una ment brillant però sap que no té una bona relació amb les altres persones. Això fa que instintivament busqui el reconeixement dels altres a través de la seva intel·ligència, en lloc d'apropar-se realment als companys.

Jesús és temptat al desert a partir de les seves necessitats: té gana, per tant el diable li ofereix una sortida fàcil: converteix pedres en pans. En John vol acceptació, i l'única manera que se li acudeix és trobar una teoria matemàtica que provoqui admiració en els altres. Però en realitat, en John rebutja els altres tot buscant un sistema perquè l'estimin.

I nosaltres, ens fixem realment en el per què fem les coses? Per què d'aquesta manera o d'aquesta altra? És important mirar les conseqüències de les nostres necessitats i del que fem per intentar saciar-les. No fos cas que ens passi com en John: buscant un bé personal provoquem un mal potser sense saber-ho.

[En John aconsegueix trobar el tema de la seva tesi. Això sembla obrir-li les portes a tot tipus d'institucions, aconsegueix l'èxit, fins i tot els militars demanen la seva. Mentrestant, compagina una feina d'agent secret d'intel·ligència en lluita contra els russos (amb el misteriós William Parcher com a enllaç del govern) amb la més mundana d'investigar i ensenyar al MIT (Institut Tecnològic de Massachusetts). Nash troba per fi parella en la figura d'una alumna avantatjada de les seves classes, Alicia Lardé, que a més li ensenya a relacionar-se amb ella i els altres, i acaba casant-se amb ell].

- **«A tot aquell qui escolta la paraula del Regne però no la comprèn, ve el Maligne i li pren la llavor sembrada en el seu cor. Aquest és el de la llavor sembrada arran del camí. El de la llavor sembrada en un terreny rocós és el qui escolta la paraula i de seguida la rep amb alegria, però no té arrels dintre d'ell, és inconstant: tan bon punt la paraula li porta tribulacions o persecucions, sucumbeix tot seguit. El de la llavor sembrada enmig dels cards és el qui escolta la paraula, però les preocupacions d'aquest món i la seducció de les riqueses arriben a ofegar-la; per això no dóna fruit. El de la llavor sembrada en terra bona és el qui escolta la paraula i la comprèn; aquest dóna fruit, i arriba al cent, al seixanta o al trenta per u.»** (Mt 13, 19-23)

En John coneix les seves virtuts (la intel·ligència) i els seus límits (les habilitats socials). Podria quedar-se així, però ell vol anar sempre més enllà, no es conforma. Vol tenir parella, vol experimentar l'amor, la passió i la vida al costat d'una altra persona que el compregui. Quan Alicia entra a la seva vida ja ha après d'alguns dels seus errors: en comptes d'anar directe amb paraules fora de lloc sap buscar una comunicació, plantejar la seva dificultat a l'altra persona, intentar ser romàntic a la seva manera. Una de les coses que fan guanyar-li el cor d'Alicia és aquesta consciència de millora constant. L'altra és que sap escoltar-la, com demostra a l'escena de la petició de casament, recordant una conversa sobre pintura que Alicia estava convençuda que en John no recordava perquè pensava que no havia estat atent.

En un context diferent Jesús ens recorda que hi ha moltes maneres d'escoltar: escoltar però fer la teva (i perdre't), escoltar però tirar-se enrere de seguida davant les dificultats, escoltar però distreure's buscant comoditat... o escoltar de debò i treballar perquè la Paraula doni fruit. En John escolta el seu interior, al seu amic Charles, a la seva parella Alicia, i treballa per millorar, per donar fruit. Nosaltres com ens prenem la vida? Com un aprenentatge i una millora? Sabem escoltar? Busquem aquest camí, aquesta crida que Déu ens posa al cor?

[En John té por de la seva feina amb el govern, després d'una persecució en cotxe. Pateix per la seva dona, que està embarassada, i vol deixar la feina però no pot. Hi ha tensió amb ella perquè no li pot explicar la veritat. Només parla amb en Charles, i es consola veient-lo a ell i a la neboda d'aquest. Però passa quelcom: apareix el doctor Rosen, un psiquiatra. Al final es descobreix que en John pateix un tipus d'esquizofrènia paranoide, i que en realitat el seu amic Charles, la neboda i l'inquietant Parcher són tres personatges imaginaris de la seva ment. Alice s'enfronta amb ell, que no s'ho vol creure, i en John comença un tractament d'electroxoc i medicaments. Aquest tractament, però, l'afecta a nivell intel·lectual i emocional, i no es veu capaç de treballar ni de relacionar-se amb la seva dona. Deixa el tractament per poder tornar viure amb normalitat però les al·lucinacions tornen. Quan aquestes al·lucinacions provoquen que el seu fill estigui a punt de morir i que en John agreeixi Alice (aparentment intentant salvar-li la vida), el doctor Rosen insisteix en tornar al tractament. Però en John prefereix lluitar contra la malaltia a la seva manera, amb la lògica i la força de voluntat. Alice li fa costat i li diu que l'única cosa real és l'amor. Junts s'enfronten a la malaltia durant llargs anys d'intents i proves, tornant a la universitat, recuperant vells amics, fins que poc a poc en John aconsegueix no deixar-se dominar per les al·lucinacions que segueix patint.

- **«Demaneu, i us donaran; cerqueu, i trobareu; truqueu, i us obriran; perquè el qui demana, rep; el qui cerca, troba, i a qui truca, li obren.».** (Mt 7, 7-8)
- **«Entreu per la porta estreta, perquè és ampla la porta i espaiós el camí que mena a la perdició, i són molts els qui hi entren. Però és estreta la porta i aspre el camí que mena a la vida, i són pocs els qui el troben.».** (Mt 7, 13-14)
- **«Més val ser dos que no pas un, perquè així el treball rendeix més. I si l'un cau, l'altre l'aixeca. Però ai del qui cau estant sol, sense que un altre el pugui aixecar! Igualment, si dos dormen junts, s'escalfen; però un de sol, com es pot escalfar? I si un de sol pot ser vençut, dos ja planten cara. Perquè: «Una corda de tres caps no es trenca fàcilment» ».** (Qo 4, 9-12)

Una prova de foc posa a prova el matrimoni i la vida de John i Alice: en John està malalt, i és una malaltia que l'acompanyarà sempre i que té conseqüències directes en la vida diària. Quantes persones coneixem que passen per situacions tan o més dures: malalties incurables, situacions familiars insostenibles, pobresa extrema... Hi ha qui no ho pot resistir i abandona (matrimonis trencats,

disgustos, allunyaments, recriminacions, fins i tot violència...). Però hi ha qui lluita per superar-ho.

En el cas de John i Alice, John intenta que Alice s'aparti d'ell. No vol fer-li mal, ni a ella ni al seu fill. Però Alice elegeix estar al seu costat i lluitar junts, tal com aconsella sàviament l'Eclesiastès. Jesús també ofereix la porta estreta i la constància per aconseguir allò que un necessita.

Les nostres decisions i creences són fermes o canvien segons el vent? Ens esforcem per fer realitat allò que sabem que és bo, tot i que costi temps, dificultats i suor? O perdem l'esperança ràpidament quan tot va malament? On posem la nostra esperança? En qui la posem?

[John, ja gran, rep el reconeixement dels seus companys i guanya el premi Nobel. Durant el discurs d'entrega dedica el premi a Alice]:

¡Gràcies! -Sempre he cregut en els números. En les equacions i la lògica que porten a la raó. Però, després d'una vida de recerca em dic, ¿Què és la lògica? ¿Qui decideix la raó? He buscat a través d'allò físic, metafísic i delirant... i torna a començar. I he fet el descobriment més important de la meua carrera, el més important de la meua vida. Només en les misterioses equacions de l'amor es pot trobar alguna lògica. Estic aquí aquesta nit gracies a tu. Tu ets la meua única raó de ser. Ets totes les meves raons. Gràcies!

- «Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics.» (Jn 15, 13)

John aconsegueix conviure amb la seva malaltia amb l'ús de la lògica, però sobretot, amb l'amor d'Alice, que creu en ell, que l'anima, que l'esperona a ser millor. Donar la vida per algú no és fer un sacrifici espectacular, heroic i puntual a l'estil de les pel·lícules, és gastar-la cada dia en la persona que estimes. John i Alice ensenyen que una vida d'amor mutu implica una lluita

conjunta contra les adversitats i les dificultats. A més, és inspirador pensar que la pel·lícula està basada en fets reals, i que John Nash i Alice van ser reals, de fet van morir tots dos en un accident de cotxe el 2015. A la realitat, la història d'ells dos és molt més sorprenent, ja que Alice va divorciar-se de John l'any 1963 degut a les recaigudes i anades a l'hospital de John, però mai l'abandonà i sempre l'ajudà en el que podia (fins i tot oferint-li lloc per viure a casa seva quan tornava d'una recaiguda). Tan ferm era el seu lligam que l'any 2001 (38 anys després del seu divorci) es van tornar a casar. Després d'això, només resta una pregunta:

Com estimem nosaltres?

